

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри туризму та
країнознавства

Протокол № 1 від "28.08" 2019 р.

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ ТА ВИСТАВКОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Богатирьова Г.А.
доцент кафедри туризму та країнознавства,
к.п.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 242 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	Осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, годин	10
Практичні / семінарські, годин	6
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	134
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль: формування спеціальних професійних знань у студентів з теоретичних засад ділового туризму, особливостей організації ділових заходів, функціонування інфраструктури ділового туризму та організації обслуговування ділових туристів готельними, туристськими та іншими підприємствами сфери послуг та умінь, що забезпечать конкурентоспроможність готельних і туристських закладів, які спеціалізуються на діловому туризмі. формування у студентів системи професійних компетентностей з використання основ організації проектної роботи та підготовки і проведення виставкової діяльності; методів організації та проведення ефективної виставкової роботи туристичного підприємства; набуття необхідної сукупності теоретичних і практичних знань для вирішення конкретних організаційних завдань на сучасному етапі розвитку туристичної галузі.

Завдання: теоретичні засади ефективного функціонування закладів готельного і туристського бізнесу для ділового туризму; вивчити основи проектування; оволодіти вміннями та практичними навичками розробки нових туристичних проектів, включаючи нові екскурсійні маршрути, а в цілому розробляти туристично-екскурсійний продукт; вивчити теоретичні основи розробки та планування виставок; оволодіти методикою підготовки та проведення виставок.

Предмет: теоретичні засади ефективного функціонування закладів готельного і туристського бізнесу для ділового туризму

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Характеристика, сутність, роль і значення ділового туризму

Тема 2. Загальна характеристика і особливості політичних ділових заходів

Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі

Тема 4. Загальна характеристика, особливості організації і проведення комерційних ділових заходів

Тема 5. Професійно-ділові заходи. Ін센сив-туризм.

Тема 6. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристськими підприємствами

Тема 7. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання

Тема 8. Діловий етикет

Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму

Тема 10. Основи організації проектної роботи. Загальні основи проектування у діяльності людини. Інформаційні джерела та інформаційні технології у проектній діяльності

Тема 11. Створення проекту екскурсії. Експертиза майбутнього проекту

Тема 12. Організація виставкової діяльності. Значення виставок та спеціалізованих виставок зокрема. Характерні особливості виставок. Участь у виставках та користь від них. Особливості міжнародних виставок у системі туристичного маркетингу

Тема 13. Процес організації участі туристичної фірми в роботі виставки
Робота персоналу турпідприємства під час проведення міжнародної виставки

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі:				
		лекц.	пр./сем.	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади ділового туризму						
Тема 1. Характеристика, сутність, роль і значення ділового туризму	10			-	-	10
Тема 2. Загальна характеристика і особливості політичних ділових заходів	10			-	-	10
Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Загальна характеристика, особливості організації і проведення комерційних ділових заходів	10					10
Тема 5. Професійно-ділові заходи	12	2				10
Тема 6. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристськими підприємствами	10			-	-	10
Тема 7. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання	10			-	-	10
Тема 8. Діловий етикет	12		2	-	-	10
Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму	10			-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	98	4	4	-	-	90
Змістовий модуль 2. Індустрія ділового туризму в Україні й світі: сучасний стан, особливості організації і функціонування, проблеми та перспективи розвитку						
Тема 10. Основи організації проектної роботи. Загальні основи проектування у діяльності людини	10					10
Тема 11. Створення проекту екскурсії. Експертиза майбутнього проекту.	10					10
Тема 12. Організація виставкової діяльності.	12	2	2			8
Тема 13. Характерні особливості виставок. Особливості міжнародних виставок у системі туристичного маркетингу	10	2				8
Тема 14. Процес організації туристичної фірми в роботі виставки. Робота персоналу тур підприємства під час проведення міжнародної виставки	10	2				8
Разом за змістовим модулем 2	52	6	2			44
Усього годин	150	10	6	-	-	134

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі	2
2	Семінар з використанням проблемних завдань Діловий етикет	2
3	Семінар з використанням проблемних ситуацій Організація виставкової діяльності	2

5. Індивідуальні завдання

1. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 5 «Професійно-ділові заходи» запропоноване у 2 розділі методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стр.).

2. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 8 «Діловий етикет» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стр.).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
<p>Змістовий модуль</p> <p>1. Теоретичні засади ділового туризму</p>	<p>90</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Поняття ділового туризму. Класифікація ділового туризму. Значення ділового туризму. Історія і сучасні тенденції ділового туризму. Політична компонента ділового туризму. Наукова компонента ділового туризму. Комерційна компонента ділового туризму. Професійна компонента ділового туризму. Суспільна компонента ділового туризму. Види і типи наукових ділових заходів. Особливості організації і проведення наукових ділових заходів. Організація харчування учасників наукових ділових заходів. Особливості організації і проведення наукових ділових заходів. Організація харчування учасників наукових ділових заходів</p> <p>Загальна характеристика інфраструктури ділового туризму. інфраструктура розміщення, інфраструктура харчування, бізнес-інфраструктура. Особливості обслуговування ділових туристів готельними підприємствами. Класифікація готелів. Засоби розміщення для ділових відвідувачів України. Значення організації обслуговування ділових заходів для українських готельних підприємств. Типи і характеристика основних закладів обслуговування ділових зустрічей. Конференц-зали: класифікація, об'ємно-планувальні рішення, типові проекти. Обладнання для ділових заходів: типи, характеристика, основні переваги й недоліки. Спілкування з іноземними партнерами. Візитні картки. Ділові подарунки. Стандарти візитної картки. Особливості вибору ділових подарунків. Особливості етикету вручення й отримання ділових</p>	<p>Тестування</p> <p>Тестування, виконання індивідуального завдання</p>

		подарунків. Джерела: [2-4, 10] 2. Самотестування 3. Підготовка індивідуального завдання	
Змістовий модуль 2. Індустрія ділового туризму в Україні й світі: сучасний стан, особливості організації і функціонування, проблеми та перспективи розвитку	44	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Сутність і місце виставкової діяльності у світовій туристській індустрії. Специфіка виставкової діяльності в туризмі. Стимуляція ділового туризму. Соціально-економічні та політичні передумови розвитку ділового туризму і виставкової діяльності. Географія бізнес-подорожей. Характеристика конгресно-виставкового туризму. Переміщення товарів через митний кордон. Ввезення і вивезення культурних цінностей. Порядок провезення зразків флори й фауни. Ввезення-вивезення тварин. Тема 5. Перспективи розвитку ділового туризму і виставкової діяльності в Україні. Привабливість окремих районів України для ділового туризму. Фірми-організатори ділових турів. Інструктивна робота туристичних фірм із клієнтами. Зовнішньоекономічні контакти України з іншими країнами Джерела: [1-4, 10] 2. Самотестування 3. Підготовка індивідуального завдання	Тестування, виконання індивідуального завдання

7. Результати навчання

1	Знання основних понять ділового туризму та виставкової діяльності;
2	Знання сутності ділового туризму та виставкової діяльності;
3	Знання особливостей організації роботи виставки та ярмарки;
4	Знання особливостей організації міжнародних виставок;
5	Розуміння соціально-економічних основ ділового туризму і виставкової діяльності
6	Розуміння особливостей організації ділових зустрічей, функціонування інфраструктури ділового туризму і організацію обслуговування ділових туристів готельними, туристськими і іншими організаціями сфери послуг
7	Уміння організації ділових турів та виставкової діяльності;
8	Уміння визначати перспективи розвитку уміння вести документообіг ділових турів та виставкової діяльності;
9	Уміння організації проведення виставкових заходів;
10	Уміння розроблювати тематику виставок;
11	Уміння складати кошторис витрат;
12	Уміння організувати роботи стендистів на виставці та ярмарку;

13	Здатність визначати особливості функціонування виставкових заходів;
14	Здатність аналізувати сучасний стан функціонування ділового туризму та виставкової діяльності в Україні;

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	20	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Зорин И.В., Каверина Т.П., Квартальнов В.А. Туризм как вид деятельности М.: Финансы и статистика, 2000. - 310 с.
2. Квартальнов В.А. Туризм: Учебник. - М.: Финансы и статистика, 2000. - 320 с
3. Лойко О.Т. Туризм и гостиничное хозяйство Уч. пособие. – Томск, Изд-во ТПУ, 2005 – 152 с.
4. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг: Геопросторові аспекти. – 2 – ге вид., перероб. Та доп. – К.: Альтерпрес, 2013. – 324 с.
5. Мальська М.П., Антонов Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 661 с.

6. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 232 с.

Допоміжна

7. Большой Глоссарий терминов международного туризма / Под ред. М.Б. Биржакова, В.И. Никифорова. – СПб.: Издательский дом Герда, Невский Фонд., 2002. – 704 с.
8. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія і практика: Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
9. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. – 334 с
- 10 Федорченко В.К. Готельне господарство: основні показники, оцінка якості послуг : навч. посіб. / В.К. Федорченко, І.М. Мініч. – К. : Логос, 1999. – 76 с.
11. Федорченко В.К. Теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму / В.К. Федорченко. – К. : Слово, 2004 . – 471 с.
12. Свободная энциклопедия [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://ru.wikipedia.org/wiki/Деловой_туризм. – Заглавие с экрана.
13. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності : Підручник / Т. Г. Сокол ; За заг. ред. Орлова В.Ф. – К : Грамота, 2006. – 264 с.
14. Організація готельного господарства : навч. посіб. / О.М. Головка та ін. – К. : Кондор, 2012. – 338 с.
15. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин: Навч. посіб.– Київ: Кондор, 2008 – 356 с
16. Тимошенко Н.Л. Корпоративна культура: діловий етикет: Навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 391 с
17. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування. Навч. посіб. – К.: Вікар, 2002. – 223 с.

Інформаційні ресурси

18. Все гостиницы Украины. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <Http://www.all-hotels.com.ua>
19. Каталог сайтов - турфирмы, гостиницы, отели, пансионаты, санатории. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <Http://infotravel.com.ua>
20. Сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
21. Сайт Державної служби туризму і курортів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади ділового туризму	2,5	Січень 2019 року	2	Січень 2019 року	50	Жовтень 2018 року	21.11.2018 р.
2	Змістовий модуль 2. Індустрія ділового туризму в Україні й світі: сучасний стан, особливості організації і функціонування, проблеми та перспективи розвитку	2,5		2		40	Жовтень 2018 року	12.12.2018 р.
3	Змістовий модуль 3. Організація виставкової діяльності	3		2		46	Січень 2019 року	15.01.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							11.01.2019 р.